

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ПОЛТАВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА
ІМЕНІ ЮРІЯ КОНДРАТЮКА**

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

**77-ї НАУКОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ ПРОФЕСОРІВ,
ВИКЛАДАЧІВ, НАУКОВИХ ПРАЦІВНИКІВ,
АСПІРАНТІВ ТА СТУДЕНТІВ УНІВЕРСИТЕТУ**

16 травня – 22 травня 2025 р.

ІНВЕНТАРИЗАЦІЯ ЗЕМЕЛЬ ПІД ПОЛЕЗАХИСНИМИ ЛІСОВИМИ СМУГАМИ

Полезахисні насадження, цілеспрямовано створені людиною для охорони сільськогосподарських угідь. Їхнє головне призначення полягає у захисті аграрних земель від вітрової ерозії, сприянні збереженню вологості ґрунту, покращенні мікрокліматичних умов і, відповідно, збільшенні врожайності. Додатково вони сприяють збереженню біологічного різноманіття, слугуючи оселищем для численних представників флори і фауни, зменшують запиленість повітря та створюють необхідні екологічні коридори в загальній структурі регіонального ландшафту.

Процес інвентаризації земельних ділянок під лісозахисними насадженнями включає комплекс заходів, орієнтованих на збирання, систематизацію та оновлення інформації щодо площ, розташування, правового статусу, меж, цільового призначення, якісних та кількісних показників земель із лісосмугами. Ця процедура дозволяє визначити реальний стан таких об'єктів, виявити несанкціоновані зміни у землекористуванні, а також випадки пошкодження чи руйнування зелених насаджень.

До недавнього часу полезахисні лісосмуги належали до категорії земель лісогосподарського призначення. У 2018 році внесені зміни до Лісового кодексу України. У них зазначено, що землі лісогосподарського призначення охоплюють лісові землі (зайняті лісовими ділянками) та нелісові землі, що використовуються для потреб лісового господарства, а території, на яких розміщені полезахисні смуги, вилучено з цієї категорії.

Відповідно до змін, внесених до статті 37¹ Земельного кодексу України, земельні ділянки з полезахисними лісовими насадженнями, які обмежують масиви сільськогосподарських земель, тепер передаються державним або комунальним спеціалізованим підприємствам у постійне користування та фізичним та юридичним особам в оренду.

Технічна документація при цьому має відповідати вимогам статті 57 Закону України «Про землеустрій» (рис. 1). Це є гарантією правомірності всіх землепорядних рішень та заходів, які передбачені відповідною документацією.

Інвентаризація земель під лісосмугами є важливим інструментом контролю їх стану, що дозволяє систематизувати інформацію про площі, розташування, правовий статус та якісні характеристики цих земель.

Рис. 1. Складові технічної документації із землеустрою для інвентаризації земель

Правовий статусу та системи управління полезахисними лісосмугами спрямовані на впорядкування їх використання та охорони, що має сприяти збереженню цих важливих елементів агроландшафту для забезпечення стійкості сільськогосподарського виробництва.

Література:

1. Закон України “Про землеустрій” від 22.05.2003 № 858-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/858-15>.

2. Постановою Кабінету Міністрів України від 5 червня 2019 р. №476 «Порядок проведення інвентаризації земель». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/476-2019-%D0%BF#Text>

3. Постановою Кабінету Міністрів України від 2 серпня 2022 р. №866 «Про внесення змін до Порядку проведення інвентаризації земель». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/866-2022-%D0%BF#Text>.